

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Основи рефлексотерапії
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра нейрохірургії та неврології з курсами психіатрії, наркології, медичної психології, професійних хвороб
Розробник(и)	Юрченко Алла Владиславівна, Личко Володимир Станіславович
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 50 год. становить контактна робота з викладачем (50 год. практичних занять), 100 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для освітньої програми "Медицина"
Передумови для вивчення дисципліни	"Крок-1", Необхідні знання з латинської мови та медичної термінології, з медичної хімії, біологічної та біоорганічної хімії, медичної та біологічної фізики, патологічної фізіології, патологічної анатомії, фармакології, гігієни та екології, соціальної медицини та організації охорони здоров'я, пропедевтики внутрішньої медицини, внутрішньої медицини, радіології, фтизіатрії, дерматовенерології, психіатрії, наркології, оториноларингології, акушерства і гінекології, неврології, офтальмології, урології
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення студентами цілісного уявлення про основні теоретичні і методичні аспекти рефлексотерапії, а також набуття практичних навичок

використання її в клінічних умовах; навчити студентів загальних принципів рефлексотерапії при захворюваннях внутрішніх органів; розкрити практичні аспекти рефлексотерапії, шляхи і методи використання її досягнень в клінічній практиці.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальна рефлексотерапія
Тема 1 Визначення рефлексотерапії, її роль і місце в сучасній медицині Основні теоретичні та методичні аспекти сучасної немедикаментозної терапії та реабілітації. Саногенетичні процеси, їх складові частини (реституція, регенерація, компенсація, діяльність імунної системи, мікроциркуляція). Можливості впливу на них в клінічних умовах. Поняття про методи комплементарної (підсилюючої, доповнюючої) медицини. Роль рефлексотерапії як складової частини комплементарної медицини. Сучасне визначення рефлексотерапії, рефлексогенні зони. Специфіка пунктурної рефлексотерапії (ПРТ), визначення точок акупунктури (ТА), схема реакцій на голковколювання. Основні механізми дії акупунктурної терапії. Ключові показання до застосування ПРТ.
Тема 2 Основні компоненти пунктурної рефлексотерапії: місце дії, прийом і момент дії Три основні компоненти ПРТ: місце дії. Властивості ТА. Акупунктурні шари. Способи пошуку ТА. Використання меридіанної системи. ТА загальної дії та їх функціональне значення.
Тема 3 Основні компоненти пунктурної рефлексотерапії: прийом і момент дії Три основні компоненти ПРТ: прийом дії (кількісні та якісні ознаки). Загальні принципи дозування подразнення в ПРТ. Три основні компоненти ПРТ: момент дії (часові параметри і урахування активності органів і систем). Меридіанна система як момент дії. Загальні протипоказання до ПРТ. Сегментарні ТА (терапевтичні ТА, Shu-пункти) та їх функціональне значення.
Тема 4 Рефлексодіагностика Визначення рефлексодіагностики та її систематизація (локальна, сегментарна, меридіанна, мікроакупунктурна). Організація вегетативної нервової системи. Клінічна оцінка спрямованості вегетативних проявів. Дослідження вегетативного тону, вегетативної реактивності та вегетативного забезпечення діяльності. Вісцero-сенсорний феномен (зони Захар'їна-Геда).
Тема 5 Загальні принципи акупунктурної діагностики Загальні принципи акупунктурної діагностики: опитування, огляд, пальпація, аускультация, апаратні виміри. Локальні сигнальні (тригерні) пункти (точки Ashi). Сегментарні сигнальні ТА (Мо-пункти). Електропунктурна діагностика (стандартний вегетативний тест).
Тема 6 Мікроакупунктурні системи. Сполучання акупунктурних зон Сучасні уявлення про мікроакупунктурні системи (МАС) та їх властивості. Аурикулярна МАС, систематика її акупунктурних зон. Принципи вибору та сполучання ТА в ПРТ. Корпоральні точки загальної дії, сегментарні та локальні, можливості їх поєднання з мікроакупунктурними точками. Формування оптимальних композицій ТА в залежності від наявних функціональних розладів у хворих різного профілю

Тема 7 Принципи рефлекторного знеболювання Поняття про ноцицептивну та антиноцицептивну системи. Ендогенні опіоїди (локалізація, функції, особливості дії). Протибольові параметри стимуляції акупунктурних зон. Методика проведення акупунктурної аналгезії.
Тема 8 Загальні положення мануальної рефлексотерапії. Мануальна терапія і сфера її застосування, види біомеханічних порушень. Лікувальні ефекти мануальної терапії. Особливості мануальної діагностики, поняття про анатомічний і функціональний бар'єри. Найважливіші методики мануальної терапії. Структурно-функціональні особливості суглобів, хребетного стовпа та їх урахування в мануальній терапії. Рентген діагностичні ознаки остеохондрозу хребетного стовпа
Модуль 2. Спеціальна рефлексотерапія
Тема 9 Акупресура. Локальна баротерапія. Визначення акупресури і її види. Механізми лікувальної дії точкового масажу. Переваги і обмеження акупресури. Методики акупресури. Просте пальцеве натискування. ТА, які найчастіше використовуються при акупресурі. Локальна баротерапія, її лікувальні ефекти і способи застосування.
Тема 10 Поверхнева багатоголкова акупунктура Поверхнева багатоголкова акупунктура (ПБА) та її види, механізми лікувальної дії, показання та протипоказання. Методики проведення ПБА. Дозування подразнення при ПБА. Зони стимуляції в ПБА.
Тема 11 Терморефлексотерапія. ермічні лікувальні чинники в рефлексотерапії. Температурна чутливість, теплові та холодкові термореакції, лікувальні ефекти терморефлексотерапії. Методики проведення теплопунктури. Загальні показання до її застосування. Локальна кріотерапія.
Тема 12 Електрорефлексотерапія: черезшкірна електростимуляція(ЧЕНС). Електролікувальні чинники в рефлексотерапії. Механізм знеболювальної дії ЧЕНС: схема ворітного контролю болю, класифікація нервових волокон. Методика проведення ЧЕНС. Зони стимуляції, часові параметри ЧЕНС.
Тема 13 Електроіостимуляція. Лазеротерапія Електроіостимуляція, її лікувальні ефекти та способи застосування. Лазеротерапія і лазеропунктура: механізми лікувальної дії, методика проведення, показання до застосування.
Тема 14 Міофасціальний больовий синдром. Мануальні методики м'язової корекції Міофасціальний больовий синдром. Мануальне дослідження стану м'язів. Мануальні методики м'язової корекції. Міофасціальні тригерні пункти та способи їх інактивації. Постізометрична релаксація м'язів. Алгоритм застосування мануальної терапії

Тема 15 Оптимізація статико-динамічних навантажень на хребетний стовп та суглоби кінцівок Оптимізація статико-динамічних навантажень на хребетний стовп та суглоби кінцівок. Структурно-функціональні особливості суглобів, хребетного стовпа та їх урахування в мануальній терапії. Рентгендіагностичні ознаки остеохондрозу хребетного стовпа. Автомобілізація й автостабілізація. Попередження біомеханічних порушень хребта та суглобів. Структурні невідповідності й їх корекція. Алгоритм застосування мануальної терапії
Тема 16 Особливості застосування рефлексотерапії в медичній практиці. Рефлексотерапія як компонент індивідуальної реабілітаційної програми. Особливості застосування рефлексотерапії в медичній практиці. Рефлексотерапія як засіб першої медичної допомоги. Рефлексотерапія в комплексних заходах при больових синдромах. Особливості застосування рефлексотерапії в медичній практиці. Рефлексотерапія як засіб першої медичної допомоги. Рефлексотерапія в комплексних заходах при больових синдромах. Використання рефлексотерапії при функціональних порушеннях у хворих різного профілю. Міжнародна класифікація функціонування ICF(ВООЗ,2001). Рефлексотерапія як компонент індивідуальної реабілітаційної програми. Три кола стимуляції саногенетичних процесів. Реабілітаційні інтервенції. Класифікація саногенетичних механізмів: первинні та вторинні
Тема 17 Виконання практичних навичок і маніпуляцій Виконання практичних навичок і маніпуляцій
Тема 18 Дифзалік.Комп'ютерне тестування. Дифзалік.Комп'ютерне тестування.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Збирати медичну інформацію та аналізувати клінічні дані хворих терапевтичного, неврологічного, гінекологічного, урологічного та ін. профілів та аналізувати клінічні дані
РН2	Вміти проводити акупунктурну діагностику основних I-XII меридіанів (опитування, огляд, пальпацію, аускультацию, апаратні виміри) та оцінювати їх результати у пацієнтів
РН3	Визначати необхідний перелік додаткових методів акупунктурної (локальна, сегментарна, меридіанна, мікроакупунктурна) та електропунктурної діагностики, вміти оцінювати їх результати
РН4	Вміти встановлювати попередній та клінічний діагноз з урахуванням рефлексодіагностики, клінічної оцінки спрямованості вегетативних проявів, вегетативної реактивності.
РН5	Визначати необхідний перелік методів сучасної немедикаментозної терапії та реабілітації, оцінювати їх результати Призначати методи рефлексотерапії в залежності від фази чи стадії патологічного процесу, індивідуальної реактивності

РН6	Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні методами рефлексотерапії
-----	---

8. Види навчальних занять

Тема 1. Визначення рефлексотерапії, її роль і місце в сучасній медицині	
Пр1 "Основні теоретичні та методичні аспекти сучасної немедикаментозної терапії та реабілітації." (денна)	Основні теоретичні та методичні аспекти сучасної немедикаментозної терапії та реабілітації. Саногенетичні процеси, їх складові частини (реституція, регенерація, компенсація, діяльність імунної системи, мікроциркуляція). Можливості впливу на них в клінічних умовах. Поняття про методи комплементарної (підсилюючої, доповнюючої) медицини. Роль рефлексотерапії як складової частини комплементарної медицини. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції з подальшим обговоренням.
Пр2 "Сучасне визначення рефлексотерапії, рефлексогенні зони. Специфіка пунктурної рефлексотерапії (ПРТ)." (денна)	Сучасне визначення рефлексотерапії, рефлексогенні зони. Специфіка пунктурної рефлексотерапії (ПРТ), визначення точок акупунктури (ТА), схема реакцій на голковколуювання. Основні механізми дії акупунктурної терапії. Три основні компоненти ПРТ. Ключові показання до застосування ПРТ.
Тема 2. Основні компоненти пунктурної рефлексотерапії: місце дії, прийом і момент дії	
Пр3 "Основні компоненти пунктурної рефлексотерапії: місце дії.." (денна)	Три основні компоненти ПРТ: місце дії. Властивості ТА. Акупунктурні шари. Способи пошуку ТА. Використання меридіанної системи. ТА загальної дії та їх функціональне значення. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками пошуку ТА, використання меридіанної системи) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачається обстеження пацієнтів у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом), трактування отриманих даних обстеження, визначення ТА з використанням меридіанної системи
Тема 3. Основні компоненти пунктурної рефлексотерапії: прийом і момент дії	
Пр4 "Основні компоненти пунктурної рефлексотерапії: прийом дії." (денна)	Три основні компоненти ПРТ: прийом дії (кількісні та якісні ознаки). Загальні принципи дозування подразнення в ПРТ.. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками використання часових параметрів та урахування активності органів і систем) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри з визначенням загальних принципів дозування подразнення в ПРТ, загальних протипоказань до ПРТ.Трактування отриманих даних обстеження, визначення показань та протипоказань до ПРТ у хворих профільних відділень лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом)

Пр5 "Три основні компоненти ПРТ: момент дії" (денна)

Три основні компоненти ПРТ: момент дії (часові параметри і урахування активності органів і систем). Меридіанна система як момент дії. Загальні протипоказання до ПРТ. Сегментарні ТА (терапевтичні ТА, Shu-пункти) та їх функціональне значення. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками використання часових параметрів та урахування активності органів і систем) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри з визначенням загальних принципів дозування подразнення в ПРТ, загальних протипоказань до ПРТ. Трамбування отриманих даних обстеження, визначення показань та протипоказань до ПРТ у хворих профільних відділень лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом)

Тема 4. Рефлексодіагностика

Пр6 "Рефлексодіагностика" (денна)

Визначення рефлексодіагностики та її систематизація (локальна, сегментарна, меридіанна, мікроакупунктурна). Організація вегетативної нервової системи. Клінічна оцінка спрямованості вегетативних проявів. Дослідження вегетативного тону, вегетативної реактивності та вегетативного забезпечення діяльності. Вісцеро-сенсорний феномен (зони Захар'їна-Геда). Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками функціонального та інструментального дослідження функцій вегетативної нервової системи, вегетативних тестів) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри, робота у симуляційному центрі з виконанням термометрії, дослідження вегетативного тону, вивчення вісцерально-вегетативного феномену. Трамбування отриманих даних обстеження вегетативної системи у хворих профільних відділень лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 5. Загальні принципи акупунктурної діагностики

Пр7 "Загальні принципи акупунктурної діагностики" (денна)

Загальні принципи акупунктурної діагностики: опитування, огляд, пальпація, аускультация, апаратні виміри. Локальні сигнальні (тригерні) пункти (точки Ashi). Сегментарні сигнальні ТА (Мо-пункти). Електропунктурна діагностика (стандартний вегетативний тест). Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками акупунктурної діагностики різними методами) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної системи передбачаються рольові ігри, робота у симуляційному центрі з виконанням електропунктурної діагностики. Трамбування отриманих даних обстеження різними методами хворих профільних відділень лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 6. Мікроакупунктурні системи. Сполучання акупунктурних зон

Пр8 "Мікроакупунктурні системи. Аурикулярна МАС, систематика її акупунктурних зон." (денна)

Сучасні уявлення про мікроакупунктурні системи (МАС) та їх властивості. МАС вушної раковини, носа, долоней та стоп, райдужної оболонки ока і т.п.). Аурикулярна МАС, систематика її акупунктурних зон. Способи аурикулярної рефлексотерапії і методика їх проведення. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з сучасними уявленнями про мікроакупунктурні системи) з подальшим обговоренням.

Пр9 "Принципи вибору та сполучення акупунктурних зон" (денна)

Принципи вибору та сполучання ТА в ПРТ. Корпоральні точки загальної дії, сегментарні та локальні, можливості їх поєднання з мікроакупунктурними точками. Формування оптимальних композицій ТА в залежності від наявних функціональних розладів у хворих різного профілю. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з сучасними уявленнями про мікроакупунктурні системи) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри з визначенням поєднання корпоральних точок загальної дії, сегментарної та локальні з мікроакупунктурними точками. Трамбування отриманих даних обстеження хворих у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 7. Принципи рефлекторного знеболювання

Пр10 "Принципи рефлекторного знеболювання." (денна)

Принципи рефлекторного знеболювання. Поняття про ноцицептивну та антиноцицептивну системи. Ендогенні опіоїди (локалізація, функції, особливості дії). Рефлексотерапія як засіб першої медичної допомоги. Рефлексотерапія в комплексних заходах при больових синдромах. Протибольові параметри стимуляції акупунктурних зон. Методика проведення акупунктурної аналгезії. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з наданням першої медичної допомоги методами рефлексотерапії, в комплексному лікуванні больових синдромів) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри з вивченням методики акупунктурної аналгезії. Трамбування отриманих даних обстеження хворих у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 8. Загальні положення мануальної рефлексотерапії.

Пр11 "Мануальна терапія і сфера її застосування, види біомеханічних порушень" (денна)

Мануальна терапія і сфера її застосування, види біомеханічних порушень. Лікувальні ефекти мануальної терапії. Особливості мануальної діагностики, поняття про анатомічний і функціональний бар'єри. Найважливіші методики мануальної терапії. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з визначенням особливостей мануальної діагностики, поняття про анатомічний і функціональний бар'єри, найважливіші методики мануальної терапії) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри з вивченням алгоритму застосування мануальної терапії. Трамбування отриманих даних обстеження хворих у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Пр12 "Структурно-функціональні особливості суглобів, хребетного стовпа та їх урахування в мануальній терапії" (денна)

Структурно-функціональні особливості суглобів, хребетного стовпа та їх урахування в мануальній терапії. Рентген діагностичні ознаки остеохондроз хребетного стовпа. Профілактика біомеханічних порушень хребта і суглобів. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з визначенням особливостей мануальної діагностики) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри з вивченням алгоритму застосування мануальної терапії, структурно-функціональних особливостей суглобів, хребетного стовпа (рентгенологічні данні, данні МРТ) та їх урахування в мануальній терапії. Трамбування отриманих даних обстеження хворих у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 9. Акупресура. Локальна баротерапія.

Пр13 "Акупресура." (денна)

Акупресура. Визначення акупресури і її види. Механізми лікувальної дії точкового масажу. Переваги і обмеження акупресури. Методики акупресури. Просте пальцеве натискування. ТА, які найчастіше використовуються при акупресурі. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з визначенням методики акупресури, простого пальцевого натискування) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри з вивченням методики простого пальцевого натискування. Трамбування отриманих даних обстеження хворих у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Пр14 "Локальна баротерапія." (денна)

Локальна баротерапія, її лікувальні ефекти і способи застосування. Локальна баротерапія: механізм дії, лікувальні ефекти і способи застосування. Методики проведення вакуумрефлексотерапії. Особливості застосування вакуумрефлексотерапії в залежності від зони впливу. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з визначенням методики проведення вакуумрефлексотерапії, особливості застосування вакуумрефлексотерапії в залежності від зони впливу) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються вивченням методики проведення вакуумного масажу.

Тема 10. Поверхнева багатоголкова акупунктура

Пр15 "Поверхнева багатоголкова акупунктура." (денна)

Поверхнева багатоголкова акупунктура (ПБА), види, механізми лікувальної дії, покази і протипокази. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками проведення ПБА) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри з вивченням дозування подразнення при ПБА, зони стимуляції в ПБА. Трамбування отриманих даних обстеження хворих у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 11. Терморексотерапія.

Пр16 "Терморефлексотерапія." (денна)

Термічні лікувальні чинники в рефлексотерапії. Температурна чутливість, теплові та холодкові терморекції, лікувальні ефекти терморексотерапії. Методики проведення теплорунктури. Загальні показання до її застосування. Локальна кріотерапія. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками теплорунктури, локальної кріотерапії) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри з вивченням дозування подразнення при терморексотерапії, зони стимуляції. Трахтування отриманих даних обстеження хворих у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 12. Електрорефлексотерапія: черезшкірна електронейростимуляція(ЧЕНС).

Пр17 "Електрорефлексотерапія: черезшкірна електронейростимуляція(ЧЕНС)." (денна)

Електрорікувальні чинники в рефлексотерапії. Механізм знеболювальної дії ЧЕНС: схема ворітного контролю болю, класифікація нервових волокон. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками проведення ЧЕНС та способів застосування) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри з вивченням зони стимуляції, часових параметрів ЧЕНС. Трахтування отриманих даних обстеження хворих у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 13. Електроміостимуляція. Лазеротерапія

Пр18 "Електроміостимуляція, її лікувальні ефекти та способи застосування" (денна)

Електроміостимуляція, її лікувальні ефекти та способи застосування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками проведення електроміостимуляції та способів застосування) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри з вивченням зони стимуляції, . Трахтування отриманих даних обстеження хворих у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Пр19 "Лазеротерапія і лазерорунктура" (денна)

Лазеротерапія і лазерорунктура: механізми лікувальної дії, методика проведення, показання до застосування. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками проведення лазерорунктури та способів застосування) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри з вивченням зони стимуляції, . Трахтування отриманих даних обстеження хворих у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 14. Міофасціальний больовий синдром. Мануальні методики м'язової корекції

Пр20 "Міофасціальний больовий синдром. Мануальні методики м'язової корекції." (денна)

Міофасціальний больовий синдром. Мануальне дослідження стану м'язів. Мануальні методики м'язової корекції. Міофасціальні тригерні пункти та способи їх інактивації. Постізометрична релаксація м'язів. Алгоритм застосування мануальної терапії. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методиками мануального дослідження м'язів, міофасціальних тригерних пунктів, постізометричної релаксації м'язів) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри з вивченням алгоритму застосування мануальної терапії та постізометричної релаксації м'язів. Трамбування отриманих даних обстеження хворих у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 15. Оптимізація статико-динамічних навантажень на хребетний стовп та суглоби кінцівок

Пр21 "Оптимізація статико-динамічних навантажень на хребетний стовп та суглоби кінцівок." (денна)

Оптимізація статико-динамічних навантажень на хребетний стовп та суглоби кінцівок. Структурно-функціональні особливості суглобів, хребетного стовпа та їх урахування в мануальній терапії. Автомобілізація й автостабілізація. Попередження біомеханічних порушень хребта та суглобів. Структурні невідповідності й їх корекція. Алгоритм застосування мануальної терапії. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної стимуляції (перегляд фільмів з визначенням особливостями суглобів, хребетного стовпа та їх урахування в мануальній терапії) з подальшим обговоренням. Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри з вивченням алгоритму застосування мануальної терапії для автомобілізації та автостабілізації з урахуванням особливостей суглобів. Трамбування отриманих даних обстеження хворих у профільних відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом).

Тема 16. Особливості застосування рефлексотерапії в медичній практиці. Рефлексотерапія як компонент індивідуальної реабілітаційної програми.

Пр22 "Особливості застосування рефлексотерапії в медичній практиці." (денна)

Особливості застосування рефлексотерапії в медичній практиці. Рефлексотерапія як засіб першої медичної допомоги. Рефлексотерапія в комплексних заходах при больових синдромах. Використання рефлексотерапії при функціональних порушеннях у хворих різного профілю. Міжнародна класифікація функціонування ІСР(ВООЗ,2001). Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд навчального матеріалу з надання першої медичної допомоги з використанням засобів рефлексотерапії, перегляд фільмів з методиками рефлексотерапії у хворих неврологічного, ортопедичного, терапевтичного та кардіологічного профілю) з подальшим обговоренням. Відпрацювання практичних навичок використання засобів рефлексотерапії при різних больових синдромах та функціональних порушень у хворих з різними патологіями.

Пр23 "Рефлексотерапія як компонент індивідуальної реабілітаційної програми." (денна) Рефлексотерапія як компонент індивідуальної реабілітаційної програми. Три кола стимуляції саногенетичних процесів. Реабілітаційні інтервенції. Класифікація саногенетичних механізмів: первинні та вторинні Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної Визначення загальних показань та протипоказань до призначення реабілітаційної програми, Крім того, при вивченні даної теми передбачаються рольові ігри з вивченням алгоритму проведення рефлексотерапії в різні періоди захворювання.
Тема 17. Виконання практичних навичок і маніпуляцій
Пр24 "Виконання практичних навичок і маніпуляцій" (денна) Виконання практичних навичок і маніпуляцій
Тема 18. Дифзалік.Комп'ютерне тестування.
Пр25 "Дифзалік.Комп'ютерне тестування." (денна) Тема 18. Дифзалік.Комп'ютерне тестування.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Кейс-орієнтоване навчання
МН2	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН3	Навчання на основі досліджень (RBL)
МН4	Практикоорієнтоване навчання
МН5	Самостійне навчання
МН6	Електронне навчання

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання (CBL, TBL, RBL), які сприяють не тільки розвитку фахових здібностей, а й стимулюють до творчої і наукової діяльності та спрямовані на підготовку практикоорієнтованих спеціалістів.

Набуття студентами soft skills здійснюється протягом усього періоду вивчення дисципліни. Здатність до аналітичного та критичного мислення, роботі в команді, наполегливість формується під час командно-, практико- та кейс-орієнтованого навчання, знання та розуміння предметної області здобувається протягом лекцій, самонавчання. Електронне навчання стимулює здатність до використання інформаційних технологій. навчання на основі досліджень спонукає до розвитку визначеності та наполегливості щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Розбір клінічних кейсів
НД2	Електронне навчання у системах (MIX.sumdu.edu.ua, OCW.sumdu.edu.ua)

НД3	Самонавчання
НД4	Підготовка мультимедійних презентацій
НД5	Виконання групового практичного завдання
НД6	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД7	Індивідуальний дослідницький проєкт
НД8	Практична робота з пацієнтом в профільних відділеннях

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$164 \leq RD < 169$
В загальному правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$140 \leq RD < 163$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$127 \leq RD < 139$
Виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 126$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$70 \leq RD < 119$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 69$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Взаємооцінювання (peer assessment)	Партнерська взаємодія, спрямована на покращення результатів навчальної діяльності за рахунок порівняння власного поточного рівня успішності із попередніми показниками. Забезпечує можливість аналізу власної освітньої діяльності	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Корегування спільно зі здобувачами підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання
МФО2 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань	У настановах розкриваються методи педагогічного контролю за професійною діяльністю здобувачів. Ефективність визначається дотриманням усіх етапів виконання практичних завдань. Результативністю сформованості необхідних практичних умінь і навичок залежить від рівня сформованості практичної компетентності.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	консультування студентів у процесі інтерпретації результатів обстеження пацієнтів

МФО3 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Надає можливість виявити стан набутого студентами досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу пропонується визначати оцінку як показник досягнень навчальної діяльності здобувачів
МФО4 Розв'язування клінічних кейсів	Кейс-метод дозволяє розкрити та сформувати необхідні для подальшої трудової діяльності якості та здібності студентів-медиків, формує клінічне мислення, аналітичні здібності, самостійність у прийнятті рішення, комунікативність, навички роботи з достатньо великим об'ємом інформації.	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Оцінка здібності студента до клінічного мислення, обґрунтування своїх рішень, чітко висловлювати свої думки, визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці
МФО5 Тести (автоматизовані тести) для контролю навчальних досягнень здобувачів	Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із кожної теми навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити засвоєння навчального матеріалу із кожної тематики.	Протягом всього періоду вивчення дисципліни	Студент має надати 60% правильних відповідей
МФО6 Оцінювання рівня теоретичної підготовки	Формує навички самостійної діяльності у студентів, спонукає до прагнення спонукає до пошукового пізнання. Стимулює студентів до роботи з необхідною літературою, переводить процес навчання з рівня пасивного поглинання інформації на рівень активної її перетворення	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Проводиться на кожному занятті і результат виконання НД впливає на комплексну оцінку за практичне заняття

МФО7 Захист індивідуального дослідницького проєкту (заохочувальна діяльність, додаткові бали)	Студенти, які залучені до дослідницької діяльності, мають можливість презентувати результати власних досліджень на конференціях, конкурсах студентських наукових робіт тощо	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Здобувачу надаються додаткові і заохочувальні бали (5-10) до загальної кількості балів сумарно не більше 200 балів
МФО8 Захист презентацій та рефератів	Самостійна робота сприяє формуванню наукового світогляду, працелюбства, працездатності, ініціативи тощо	Протягом всього періоду вивчення дисципліни	Визначення рівня теоретичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Загальний бал за поточну успішність (усне опитування, розв'язування клінічних кейсів, поточне тестування, оцінювання письмових робіт, перевірка результатів експериментально-психологічного дослідження)	Включає в себе усне опитування, інтерпретацію лабораторних та інструментальних методів обстеження, вирішення клінічних індивідуальних та групових кейсів, поточне тестування	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Проводиться на кожному занятті результат виконання НД впливає на комплексну оцінку за практичне заняття
МСО2 Реферат (підготовка, презентація, захист)	Написання реферату чи підготовка презентації передбачає демонстрацію вміння працювати з медичної літературою. Передбачений захист іпроекту, коли студент має надати відповіді на питання щодо його роботи	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Максимально 10 балів

МСО3 Підсумкове тестування	Метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни. Тестування дозволяє перевірити результати навчання протягом циклу та визначити рівень знань по завершенню дисципліни	Підсумкове комп'ютерне тестування по завершенню курсу (10 балів)	Є допуском до складання заліку
МСО4 Складання практично-орієнтованого диференційованого заліку	До складання заліку допускаються здобувачі, які успішно засвоїли матеріал з дисципліни	На останньому занятті з дисципліни	Здобувач може отримати 80 балів за диф.залік. Мінімальна кількість балів, яку має отримати студент -48 балів

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Семестр викладання	200 балів	
МСО1. Загальний бал за поточну успішність (усне опитування, розв'язування клінічних кейсів, поточне тестування, оцінювання письмових робіт, перевірка результатів експериментально-психологічного дослідження)	100	
	100	Ні
МСО2. Реферат (підготовка, презентація, захист)	10	
	10	Ні
МСО3. Підсумкове тестування	10	
	10	Ні
МСО4. Складання практично-орієнтованого диференційованого заліку	80	
	80	Ні

Оцінка з дисципліни, визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72) та балів за підсумковий модульний контроль (не менше 48). Кількість балів за поточну діяльність вираховується за формулою $100 \times \text{середнє арифметичне успішності студента у 4 бальній системі оцінювання} / 5$. За захист мультимедійної презентації чи реферату студент

максимально може отримати 10 балів, мінімально необхідний бал 6. За підсумкове тестування максимально отримує 10 балів, мінімально - 6. Студент допускається до заліку за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів: 60 балів під час практичних занять, 6 балів за захист презентації та 6 балів за підсумкове тестування. Підсумковий модульний контроль проводиться наприкінці навчального семестру у формі письмового заліку, при цьому оцінці «5» відповідає 80 балів, «4» - 64 бали, «3» - 48 балів, «2» - 0 балів. У випадку незадовільного результату за підсумковий модульний контроль студент має право перескласти залік. Студенти, які не з'явилися на залік без поважної причини, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку. Відмова студента виконувати підсумкове модульне завдання атестується як незадовільна відповідь.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН3	Медичні споруди/приміщення та обладнання (клініки, лікарні тощо) КНП СОР "Сумська обласна клінічна лікарня"
ЗН4	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН5	Програмне забезпечення (практичні кейси, демонстрація віртуальних пацієнтів, тестування на платформі змішаного навчання MIX, Google classroom, проведення практичних занять через електронні системи Google Meet, Zoom)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Свиридова Н., Морозова О., Чуприна Г., [та ін.] Рефлексотерапія: підручник за ред. Н. К. Свиридової, О. Г. Морозової.- К.: ТОВ «Тропеа», 2023. – Т. 4.- 220 с.
2	Свиридова Н., Чуприна Г., Парнікоза Т. [та ін.] Вибрані питання застосування методів рефлексотерапії у лікуванні больових синдромів [Посібник для лікарів-слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти].- К.: ТОВ «Тропеа», 2023. – 202 с
3	Основні принципи вибору методів рефлексотерапії, точок акупунктури та зон впливу при лікуванні органічних захворювань ЦНС з позицій традиційних та сучасних уявлень про механізми дії рефлексотерапії [Текст] : навчально-методичний посібник для сам. роботи / укладачі Г.В. Логвіненко, І.В. Реміняк, О.Ю. Резуненко. - Х., 2020. - 27 с. - Б.ц.

4	Свиридова Н., Гусев Т., Марценюк І., Сибірякін Я., Чуприна Г., Середа В. Застосування рефлексотерапії за методикою «балансування гексаграм» у комплексній реабілітації захворювань органів дихання із психоемоційними порушеннями. Сучасна медицина, фармація та психологічне здоров'я. 2023. Вип. 4 (13).
5	Свиридова Н., Гусев Т., Марценюк І., Сибірякін Я., Чуприна Г., Середа В. Рефлексотерапія за методом «балансування гексаграм» в комплексній реабілітації захворювань з больовим синдромом. Сучасна медицина, фармація та психологічне здоров'я. 2023. Вип. 4 (13)
Допоміжна література	
1	Рефлексотерапія: підручник / [Свиридова Н. К., Морозова О. Г., Чуприна Г. М. та ін.]; за ред.. Н. К. Свиридової, О. Г. Морозової.- К. : ТОВ СІКГРУП Україна, 2017. – Т. 1.- 427 с.
2	Рефлексотерапія: підручник / [Свиридова Н. К., Морозова О. Г., Чуприна Г. М. та ін.]; за ред.. Н. К. Свиридової, О. Г. Морозової.- К. : ТОВ СІКГРУП Україна, 2017. – Т. 2.- 205 с.
3	Рефлексотерапія: підручник / [Свиридова Н. К., Морозова О. Г., Чуприна Г. М. та ін.]; за ред.. Н. К. Свиридової, О. Г. Морозової.- К. : ТОВ СІКГРУП Україна, 2017. – Т. 3.- 476 с.
4	Acupuncture-induced analgesia: the role of microglial inhibition / L. Lin, N. Skakavac, X. Lin [et al.] // Cell Transplantation. – 2016. – Vol. 25, P. 621–628.
5	Нейрофізіологічне підґрунтя застосування методів рефлексотерапії у лікуванні розсіяного склерозу (Клінічна лекція) / Чуприна Г. М., Свиридова Н. К., Парнікоза Т. П. [та ін.]- Східно-Європейський неврологічний журнал. - 2018, №1(19).- С.4-8.
6	Лекція циклу спеціалізації з РТ «Цефалгії: клініка, діагностика та лікування» / Чуприна Г. М., Свиридова Н. К., Парнікоза Т. П. [та ін.]- Східно-Європ. неврол. журнал. - 2018, №2(20).- С.12-18.
7	Лекція циклу спеціалізації з РТ «Теоретичні та методологічні основи рефлексотерапії» / Чуприна Г. М., Свиридова Н. К., Парнікоза Т. П. [та ін.]- Східно-Європ. неврологічний журнал. - 2018, №2(20).- С.19-23.
8	Лекція циклу спеціалізації з РТ «Практичне застосування теорії У-Сін в традиційній китайській медицині» / Чуприна Г. М., Свиридова Н. К., Парнікоза Т. П. [та ін.]- Східно-Європ. неврологічний журнал. - 2018, №2(20).- С.19-23.
9	Acupuncture for spasticity after stroke: a systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials [Електронний ресурс] / S. M. Lim, J. Yoo, E. Lee [et al.] // Hindawi publish. corpor. evidence-based complement. and alternat. med. – Vol. 2015. – P. 1 – 12. – Режим доступу до журн.: https://www.hindawi.com/journals/ecam/2015/870398/ .
10	Неінвазивні методи рефлексотерапії: обґрунтування та доцільність у клінічній практиці / О. Є. Коваленко, М. Є. Рубаніста // Міжнародний неврологічний журнал. - 2019
Інформаційні ресурси в Інтернеті	

1	Effectiveness and safety of acupuncture for post-stroke spasticity: A systematic review and meta-analysis. Xue C, Jiang C, Zhu Y, Liu X, Zhong D, Li Y, Zhang H, Tang W, She J, Xie C, Li J, Feng Y, Jin R. <i>Front Neurol.</i> 2022 Aug 17;13:942597. doi: 10.3389/fneur.2022.942597. eCollection 2022. PMID: 36062002
2	Acupuncture for spasticity after stroke: a systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials Sung Min Lim 1, Junghee Yoo 2, Euiju Lee 2, Hyun Jung Kim 3, Seungwon Shin 2, Gajin Han 2, Hyeong Sik Ahn 3 Affiliations expand PMID: 25628750 PMCID: PMC4299539 DOI: 10.1155/2015/870398
3	Warm-needle moxibustion for spasticity after stroke: A systematic review of randomized controlled trials. Yang L, Tan JY, Ma H, Zhao H, Lai J, Chen JX, Suen LKP. <i>Int J Nurs Stud.</i> 2018 Jun;82:129-138. doi: 10.1016/j.ijnurstu.2018.03.013. Epub 2018 Mar 22. PMID: 29631145 Review.
4	Warm-needle moxibustion for spasticity after stroke: A systematic review of randomized controlled trials Liu Yang 1, Jing-Yu Tan 2, Haili Ma 3, Hongjia Zhao 4, Jinghui Lai 5, Jin-Xiu Chen 6, Lorna K P Suen 7 Affiliations expand PMID: 29631145 DOI: 10.1016/j.ijnurstu.2018.03.013
5	Waggle needling Yanglingquan (GB34) enhances cerebral blood flow and ameliorates condition of spastic paresis in rats with middle cerebral artery occlusion induced by surgical nylon suture. Zhou Z, Jiedan MU, Liangxiao MA, Wenyan YU, Tianyi S, Xu Q, Yuan T, Yidan Z, Junxiang W. <i>J Tradit Chin Med.</i> 2023 Jun;43(3):514-522. doi: 10.19852/j.cnki.jtcm.20230328.001. PMID: 37147753
6	Exploring the Science of Acupuncture. By CATHERINE CARUSO November 1, 2021 https://hms.harvard.edu/news/exploring-science-acupuncture